

jo heller ikke saadanne Indtægter, idet den havde Fordel nok af, at Sporvejene gik gennem Byens Gader. Denne Side af Sagen skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg skal kun henholde mig til, at det ikke ved Underændringsforslaget under Nr. 3 er udelukket, at Kommunen kan faa en Indtægt, medens det er saa temmelig udelukket ved andet Stykke i den tidligere vedtagne § 4. Over for dette Stykke i § 4 kan det gøres gældende, at naar denne Overenskomst skal træffes med Staten, saaledes som det staar omtalt deri, saa bliver der ikke meget tilbage til Selskabet; Staten vil jo faa et saa stort Beløb enten aarligt eller en Gang for alle, som svarer til, hvad Staten selv kunde vinde ved at drive Sporvejene. Og ihvorvel det nok kan forudsættes, at et privat Selskab maaste kunde indvinde noget mere ved at drive Sporvejene, end Staten er i Stand til at vinde, vil det dog ikke være overordentlig meget, navnlig ikke saa meget, at Kommunen kan komme til vedkommende Selskab og sige: „Nu maa I foruden, at I betale denne Afgift til Staten, tillige betale en Afgift til Kommunen“. Men det kan meget godt lade sig gøre efter Ændringsforslaget Nr. 3, og det er den væsentlige Grund til, at jeg er gaaet med til at stille det. Efter dette saa nemlig Selskaberne, og jeg maa tilføje, at de Selskaber, der her er Tale om, alle ere Selskaber, der give betydelig udover 5 pCt. i aarlig Indtægt, for det første 5 pCt. og dernæst det halve af det øvrige Overstud. Gaar man ud fra Nørrebro's Sporvejs-selskab, som der gentagende har været talt om, har det i det sidste Aar givet 17 pCt., og Forholdet vil da blive det, at dette Selskab først faar 5 pCt. af Aktiekapitalen. Det resterende Udbytte bliver altsaa 12 pCt., hvorefter Staten faar de 6 og Selskabet de 6. Selskabet faar altsaa fremdeles 11 pCt., og saa antager jeg ikke, at der er det mindste til Hinder for, at Kommunen, naar der skal træffes en Overenskomst mellem den og Selskabet, saaledes som det staar omtalt i første Stykke af § 4, kan sige: „Vi give kun bort Vinde til Koncessionens Forlængelse paa den Betingelse, at der ogsaa tilfalder Kommunens Kasse et Beløb. Der er tilstrækkelig Raad til, at en saadan Forordning fra Kommunens Side kan stilles, uden at man i Virkeligheden træder Selskabets Interesse for nær. Ændringsforslaget gaar nemlig ud paa at fastslaa, hvad Staten skal have. Den skal nemlig have det halve af Overstudet udover 5 pCt., men det gaar ikke ud paa at slaa absolut fast, at Selskabet skal have 5 pCt. og den

anden Halvdel af Overstudet derudover. Der er altsaa Rum for Kommunen til ogsaa her at kunne stille sine Forordninger til Selskabet og faa en Andel af det Overstud, som Selskabet giver. Af disse Grunde er det, at jeg anser Ændringsforslaget under Nr. 3 for at være heldigere end det andet Stykke i § 4.

Den Indvending, der blev gjort — jeg erindrer, at den blev gjort ved anden Behandling — at naar Staten tager alt, hvad der kan vindes ved Sporvejsdriften udover et temmeligt lille Udbytte, bliver der ingen Ting til Kommunerne, har jeg tillagt nogen Vægt, og derfor er jeg gaaet med til dette Forslag, som peger hen paa, at ikke alene Staten kan faa sin Ret erstattet, men at Kommunen ogsaa kan faa et Vederlag for de mulige Ulemper, den har ved, at der gaar en Sporvej gennem dens Gader. Jeg skal af den Grund tillade mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 3, og jeg kan af samme Grund ikke gaa med til Ændringsforslaget under Nr. 2. Jeg vilde da langt foretrække, at § 4 blev saaledes, som den blev vedtaget ved anden Behandling. Tillige vil jeg bemærke, at jeg selvfølgelig ikke fuldt ud er tilfreds med Loven, idet det ikke er lykkedes mig at faa det Moment ført ind, som gaar ud paa, at det fortrinnsvis skal være Kommunerne, der komme i Besiddelse af de Sporveje, hvis Koncessioner snart ere udløbne.

Ministeren for offentlige Arbejder (Singerslev): Det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen), som i øvrigt ogsaa det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Knudsen), kunde ønske, at Forholdene ordnedes saaledes, at Sporvejene efterhaanden kunde komme over til Kommunerne. De ere i den Retning i Modsetning til det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (S. Pedersen), der giver Kommunerne og deres Ret Pokker og ikke kan forstaa, at den Sag i og for sig kommer Kommunerne ved. For de to første ærede Medlemmers Vedkommende tør jeg maaste gøre opmærksom paa, hvad jeg tidligere har udtalt, og hvad de forhaabentlig have erkendt Rigtigheden af, at hele Lovforslaget gaar ud paa, at Sporvejene efterhaanden skulle kunne gaa over til Kommunerne. For de Sporveje, for hvilke der i Fremtiden gives Koncessioner, er jo Reglen tydelig og klart udtrykt, og for deres Vedkommende, som have Koncession, vil det i Reglen være henstigtsmæssigt at forlænge Koncessionen en Tid; saa komme de ogsaa ind under de ny Bestemmelser om Overgangen til Kommunen.